

פתוח 24/7

Category: שמות

שלושה דברים פעלו תמיד בבית-המקדש: אחד מנרות המנורה, הלחם בשולחן הפנים והאש מעל המזבח. גם בית-המקדש עצמו מעולם לא סגר את שערינו. ומה זה אומר לנו? השולחן-ערוך פותח בהלכה שיש לדעת שה' מביט ביהודי תמיד, ומסתיים בהלכה שטוב ליהודי להיות תמיד בשמחה. אלו שני מוטיבים שכדאי לאמץ לחיים מאושרים.

בית המקדש ללא הפסקה

בכל בית כנסת מעל ארון הקודש דולק "נר תמיד" ☞ זכר לתופעה תדירה שהייתה בבית המקדש "זכר למקדש".

במנורה שהיו מדליקים בבית המקדש היו שבע נרות, בהם ה"הנר המערבי" שדלק באורח נס באופן תדיר במשך כל המעט לעת, 24 שעות ביממה. כל שאר הנרות האחרים היו דולקים רק בלילה אבל נר אחד היה דולק "תמיד". לכן הנר בבית הכנסת שדולק באורח קבוע נקרא "נר תמיד" (ראה חגיגה כ"ו א, ב, תוס' ד"ה מנורה).

אבל זה לא הדבר היחיד שהיה "תמיד" בבית המקדש. אנו קוראים בפרשתנו על עשיית השלחן, והתורה אומרת "ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד". בכל יום שבת היו מניחים על השלחן בבית המקדש שתים-עשרה לחמים שהיו מונחים כל השבוע על השלחן, ובשבת הבאה היו

מניחים לחמים חדשים ומחליפים אותם עם אלו של שבוע שעבר: הלחם 'הישן' משבוע שעבר היה נותר טרי כמו שזה עתה יצא מן התנור (חגיגה כ"ו, ב). הכהנים מתחלקים בלחם הזה, כשהגרגרנים חוטפים חתיכה גדולה ואילו "הצנועין מושכין ידיהם" (יומא לט, א).

לפיכך ישנם יהודים שנוהגים בליל שבת לבצוע לא רק על שתי חלות אלא על י"ב חלות. הרבה מאפיות אופות חלה שיכולה להתחלק לי"ב חלקים נפרדים, שזה מהווה זכר ללחם הפנים שהיה בבית המקדש. וזה היה צריך להיות תמיד עד כדי כך שהגמרא אומרת "עד שמושכין את הלחם הישן מן השלחן כהנים מניחין עליו את החדש" (מנחות צ"ט, ב). לא נשאר רגע שהלחם לא היה מונח על השלחן.

ישנו דבר נוסף שהיה "תמיד" בתוככי בית המקדש: המזבח שהיה הדבר החשוב והמשמעותי ביותר בבית המקדש (מלבד הארון), כי עליו היו מקריבים את הקורבנות שזה בעצם כל המטרה של בית המקדש.

התורה אומרת "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (ויקרא ו, ו); על המזבח צריכה להיות תמיד אש בוערת ביום ובלילה, ואפילו בזמן המסעות הייתה אש שבערה על-גבי המזבח. וכמו שרש"י אומר: "ואש שירדה מן השמים רבוצה תחת הבגד כארי בשעת המסעות ואינה שורפתו שהיו כופין עליה פסכת של נחושת" (במדבר ד, יג).

הרי ששלושת הדברים המשמעותיים ביותר בתוככי בית המקדש שהיו "עובדים תמיד" ללא הפוגה וללא הרף הם: המנורה, השלחן והמזבח. תדירותם של שלושת הדברים הללו היה בדרך נס ומופת.

בכל מוסד או חברה ישנם ימים בשנה שבהם הם סגורים; אתה מגיע למשל לדואר ומגלה שלט "סגור לרגל עונת החגים", או אפילו סתם ביום של חול אתה מגלה שהמקום סגור לכבוד "מרתין לותר קינג די". אפילו בתי רפואה שפתוחים תדיר, בסופי שבוע הם מבצעים רק "טיפולים דחופים ביותר" וכל דבר שיכול לחכות ליום שני ☐ הם לא נוגעים בו.

המקום היחידי שהיה פתוח כל יום בשנה היה בית המקדש. אף פעם לא סגרו את המקום לשיפוצים ולא היו שעות קבלה מיוחדות, אלא כל אדם שרצה לבוא להקריב קרבן בבית המקדש, לא היה צריך לברר קודם אם המקום יהיה פתוח, אלא כל יום מעלות השחר ועד שקיעת החמה הוא יכל לבוא ולקבל 'שרות' הגון, הקריבו בשבילו את הקורבן והמקום היה פתוח במשך ארבע מאות ועשר שנים, "תמיד".

בבית המקדש עצמו היו מקריבים בכל יום שתי קורבנות ציבור, אחד בבוקר שזה היה הקורבן הראשון, ועם הקורבן הזה היו פותחים את היום, ואחד בערב שאיתו היו סוגרים את היום.

אחרי הקורבן הזה לא יכלו יותר להקריב שום קורבנות. הקורבנות הללו שהוקרבו בבוקר ובערב נקראו קרבן "תמיד" היות שהם היו נעשים בכל יום ויום, לא משנה אם זה יום חול, שבת, פסח או יום הכיפורים, "תמיד" הקריבו אותם.

עד כדי כך זה היה חשוב שאחת הסיבות לצום שבעה-עשר בתמוז הוא כי ביום זה "בוטל התמיד" שזה נחשב לטרגדיה חמורה ביותר שאז נפסק "התמיד". (תענית כו, ב).

חיים מאושרים לתמיד

היום שאין לנו את בית המקדש ² כיצד אנחנו אמורים למלאות את החלל הזה של ה"תמיד"? נכון ש"נר תמיד" מאיר בבית הכנסת, אבל מה אנו אמורים לעשות בחיים האישיים שלנו?

אומר הרבי (התוועדויות תשד"מ ב' ע' 1087) דבר מאוד מענין: השלחן ערוך מתחיל במילים "שויתי ה' לנגדי תמיד", ובהרבה בתי כנסיות המילים הללו מופיעות על גבי ה'עמוד' של שליח הציבור או הכיתוב הזה מופיע מעל לארון הקודש. הכוונה היא, שכל יהודי צריך "תמיד" לשוות מול עיניו את בורא העולם.

חלק אורח-חיים של השולחן ערוך מסתיים במילים "טוב לב משתה תמיד",
שיהודי צריך "תמיד" להיות בשמחה. אומר הרבי שזה שני ה'תמידים' של
יהודי, הוא צריך לחיות תדיר עם שני "התמידים" הללו, [א] שה' נמצא
כנגדו תמיד ומביט עליו, [ב] להיות בשמחה "תמיד". שני אלו הם הסוד
לחיים מאושרים.